

Pro Vorarlberk jest vůbec tato residenční povinnost zrušena. Přisedícím výboru zemského dostává se roční náhrady z prostředků zemských ve výši, již stanoví sněm zemský.

II. Obor působnosti.

Zemský výbor obstarává obyčejné správní záležitosti zemského jmění, zemských fondů a ústavů, řídí a přehlíží služební výkony úředníků a sluhů jemu podřízených. Jemu přináleží o tom, jakož i o provedení vykonatelných usnesení sněmu zemského klásti účet sněmu zemskému a předběžně raditi se o návrzích týkajících se záležitostí zemských k příkazu sněmu zemského nebo z vlastní iniciativy (§ 26 zem. zřiz.). Zemský výbor zastupuje zemské zastupitelstvo ve veškerých právních záležitostech. Listiny, jež vyhotoviti se mají jménem zastupitelstva zemského, musí podepsány býti předsedou zemského výboru a dvěma členy jeho a opatřeny pečeti zemskou (§ 28 zem. zřiz.). Ježto pak sněm zemský zaujal místo někdejších shromáždění stavovských, přináleží nyní výboru zemskému obstarávati též záležitosti dřívějšího stavovského výboru (stavovské nařízení, stavovská aktivita, stavovské konventy) — § 29 zřiz. zem. Dále vykonává zemský výbor též zemi nebo někdejším stavům zemským příslušející práva patronátní a presentační, právo navrhovací a jmenovací na místa nadační nebo stipendijní, právo přijímati do stavovských ústavů a nadání (§ 27 zřiz. zem.).

Zemský výbor má dále zkoumati volební výkazy nově vstupujících poslanců na sněm zemský a podávati o tom zprávu zemskému sněmu (§ 31 zřiz. zem., § 54 řádů voleb. do sněmů zem.) a činí vůbec potřebné přípravy k sezení sněmu zemského (§ 30 zem. zřiz.). Zemský výbor pečovati má dále o vypátrání, spořádání a zařízení místností určených pro zastupitelstvo zemské a úřadů i orgánů jemu bezprostředně podřízených (§ 30 zem. zřiz.). Zemský výbor smí úředně stýkati se jen s tím sněmem zemským, z jehož středu vyšel, a vydávati smí vyhlášky ve správních záležitostech naň vznesených. Deputaci nesmí zemský výbor přijímati (§ 43 zem. zřiz.). Sněmu zemskému vyhrazeno jest právo dávati zemskému výboru bližší pokyny ohledně záležitostí jemu příslušejících a ohledně způsobu, jakým mají být obstarávány (§ 32 zem. zřiz.). Záležitosti své vyřizuje výbor zemský kolegiálně. K vypracování jednotlivých agend ustanovuje zemský výbor zvláštní konceptní úředníky. Ku platnosti usnesení výboru zemského vyhledává se přítomnost aspoň 4 členů výboru zemského (ve Slezsku, v Krajině, v Korutanech, v Solnohradsku, v Přímoří, v Dalmacii a ve Vorarlberku 3 členů). Má-li předseda za to, že nějaké usnesení výboru zemského přičí se veřejnému blahu nebo platným zákonům, jest oprávněn i povinen výkon jeho staviti a záležitost dotýčnou předložiti neprodleně prostřednictvím správce vlády zemské (místodržitele) nejvyššímu rozhodnutí (§ 42 zřiz. zem.).

Výčep.

Výčep jest prodej nápojů hostům v místnosti hostinské sedícím nebo stojícím nebo přes ulici v neuzavřených nádobách (§ 17 živ. ř.). Předpis živ. řádu, že provozování výčepu jest vázáno koncesí, jest v každém ohledu úplně odůvodněn, neboť sluší přísně k tomu hleděti, aby výčep lihových nápojů nebezpečí pro národní život a blaho v sobě chovajících nebyl v jednotlivých místech provozován v nepoměrně značné míře a aby vůbec výčepnické živnosti jen tam nově byly zřizovány, kde toho místní poměry nutně vyžadují. Avšak i kromě obmezení koncesí, vytýká živ. řád celou řadu

podmínek, jichž účelem jest přísný dozor a kontrola této živnosti, aby veřejný řád a mrav nepřístojnostmi u strany výčepníků mohl býti ohrožován.

1. Podmínky nabytí koncese:

a) Spolehlivost a bezúhonnost uchazeče. Živnost tato smí býti udělena toliko osobám těšícím se dobré pověsti. K uchazečům, kteří již po delší dobu řádně provozovali výčepnickou živnost jako pachtýři, budiž pokud možno před jinými žadateli vzat zřetel, poněvadž tito zvláště důležitou zákonnou podmínku udělení koncese, totiž svoji spolehlivost řádným provozováním najaté živnosti již prokázali (vým. dolnorak. míst. ze dne 28. března 1886 č. 7051). Osobám, o nichž jest se obávati, že by výčepnické živnosti zneužívali k podporování zapovězených her, přechovavačství, nemravnosti neb opilství, nesmí tato koncese býti udělena (§ 18 odst. 2 živ. ř.).

b) Ohled na potřeby obyvatelstva. V tom směru rozhoduje živnostenský úřad koncese udílející dle volného uvážení, jest však povinen za účelem zevrubného seznání místních poměrů vyžádati si před rozhodnutím dobré zdání obce a, je-li v obci zeměpanský policejní úřad, též dobré zdání tohoto. Poněvadž však, jak bylo uvedeno, živnostenský úřad posuzuje místní poměry dle volného uvážení, není vyjádřením obce a policejního úřadu vázán a může koncesi udělit přes to, že dobrozdání zní nepříznivě a rovněž může koncesi odepřít, ačkoli se obec nebo policejní úřad na udělení koncese přimlouvají. Byla-li koncese udělena přes námitky obce, může si obec proti tomu stěžovati; stížnost tato má odkládací účinek. Vzhledem k tomuto rekursnímu právu obci příslušejícímu jest nutno, aby obce v případech, ve kterých jim rekursní právo náleží, o rozhodnutí živnostenských úřadů zvláště a výslovně byly vyrozuměny, při čemž mají býti též poučeny, že ve 14 dnech proti udělení koncese mohou rekursovati; den doručení tohoto vyřízení budiž přesně zjištěn (rozh. min. vn. ze dne 5. ledna 1884 č. 15.644 z r. 1883). Proti dvěma souhlasným rozhodnutím může další odvolání podati toliko obec, jíž přísluší právo rekursu i v tom případě, když se sama o koncesi uchází, a když tudíž vystupuje jako strana (rozh. min. vn. č. 6831 z r. 1885). Nemůže však obec rekurs podati, nebyla-li koncese přes příznivé její dobrozdání udělena. Dobré zdání podává obec jako taková, nikoli sám obecní starosta.

c) Vhodné místnosti. Místnosti, v nichž výčep se má provozovati, budtež tak položeny, aby policejní dozor nad nimi snadno mohl býti vykonáván.

d) Živnost výčepnickou musí majitel koncese provozovati osobně. Provozování živnosti zástupcem nebo nájemcem jest dovoleno jen tenkrát, bylo-li zvláště schváleno živnostenským úřadem, kterýž schválení takové smí udělit jen z důležitých důvodů (§ 19 živ. ř.). Živnostenský úřad uděluje takovéto schválení rovněž dle volného uvážení, poněvadž zákon podmínky jeho blíže neustanovuje. Tohoto ustanovení o zastoupení nebo pronájmu výčepu sluší přísně šetřiti, poněvadž lze očekávati, že mnozí majitelé koncesí, kteří nejsou s to, aby živnost osobně vykonávali, koncese se vzdají a tak při novém udělování koncese opět veškeré podmínky udělení koncese výčepnické znova zevrubně mohou býti uváženy a tak nadbytek těchto živností může býti odstraněn (vým. dolnorak. míst. ze dne 28. března 1886 č. 7051).

e) K přenesení výčepnické živnosti do jiné místnosti v též obci jest zapotřebí rovněž schválení živnostenského úřadu, kterýž i v tomto případě má slyšeti před rozhodnutím obec a, kde jest zeměpanský policejní úřad, i tento. Obec má i tu za týchž podmínek jako při udělení koncese právo rekursu. Při přenesení živnosti výčepnické z jedné místnosti do jiné místnosti v téže obci nejedná se o rozmnožení těchto živností a proto při tom k místní potřebě se již nepřihlíží (rozh. min. vn. ze dne 7. července 1884 č. 5496, »Zeitschr. für Verw.« č. 2 z r. 1885).

2. Druhy výčepu:

Živn. řád rozeznává

a) Výčep piva, vína a moštu (§ 16 ad c živ. ř.)

Pokud se týče tohoto výčepu, sluší rozeznávati:

α) Prodej piva v láhvích a vína v láhvích, který náleží k živnostem svobodným, při čemž však živnostenské úřady mají povinnost nad tím bdíti, aby této svobodné živnosti nebylo zneužíváno k obcházení ustanovení o výčepu. Zhusta se totiž stává, že živnostníci, kteří nemají práva provozovati výčep, pivo nebo víno ve větším množství mají na skladě a je pak teprve do láhví od kupců přinesených nalévají. Tento postup jest však protizákonný; neboť ten, kdo jest toliko oprávněn pivo nebo víno v lahvích prodávati, musí sám míti tyto nápoje již v lahvích obvyklým způsobem uzavřených. Obvyklým způsobem uzavření lahví pak jest, že závěrka láhve bývá opatřena firmou dotyčného továrníka neb obchodníka, který láhve plní nebo prodává (výn. min. fin. ze dne 16. října 1881 č. 31.342). V tomto směru jest pokládati za zavřené toliko ony nádoby, jichž závěrky po jejich otevření bez porušení nelze již použiti. Láhve musí býti uzavřeny zátkou, kteráž buď sama nebo její obal (pečeť, klobouček, plomba nebo proužky papíru a pod.) s horním okrajem láhve pevně musí býti spojena (§ 2 nař. min. obch. a vn. ze dne 6. prosince 1891). Toto nařízení bylo vydáno následkem četných stížností na nepřístojnosti páchané prodávací piva v láhvích. Vláda svolala dále k tomuto cíli anketu, kteráž se vyslovila proti tomu, aby obchodníci potravinami a obchodníci zbožím kořeným obchod láhvovým pivem provozovali.

β) Sporna jest otázka, zdali pivovary jsou oprávněny výčep piva provozovati, resp. zdali k jich živnosti též výčep náleží. Majitelé pivovarů v tomto ohledu opětovně poukazují na staré guberniální nařízení ze dne 11. května 1827, dle něhož výčep piva náleží k oprávněním každého vyrobitele piva a i živ. řád vytkl zásadu, že každý producent jest oprávněn netoliko své, nýbrž i cizí výrobky prodávati (§ 37 odst. 2 živ. ř.). Úřady živnostenské vyžádaly si již vícekrát v této příčině dobrozdání živnostenských komor; tak vyjádřila se na př. obchodní a živnostenská komora ve Feldkirchu, že, chtěli by pivovar výčep piva provozovati, musí si koncesi vydobýti, poněvadž pro výčep piva jsou důležitý též ohledy veřejné, že však při pivovaru otázka místní potřeby není rozhodna; naproti tomu jiné obchodní komory vyslovily se opět v ten smysl, že výčep piva sluší považovati za koncesovanou živnost jen tenkrát, když tvoří předmět živnosti samostatné, kdežto majitelé pivovarů již dle svého živnostenského oprávnění mají právo výčep piva provozovati (dobré zdání obch. a živ. komory v Innemostí).

b)) Výčep pálených nápojů lihových (§ 16 *d*) živ. ř.). Prodej pálených nápojů lihových, kteréž s přísadou nebo bez přísady k pití jsou způsobilé (lih, kořalka, rosolka, rum, likér a pod.), v uzavřených nádobách v jakémkoli množství jest živností volnou; naproti tomu k živnostenskému výčepu a rovněž k živnostenskému prodeji v malém těchto tekutin jest zapotřebí úřední koncese (§ 1 zák. ze dne 23. června 1881, č. 62 ř. z.).

α) Ohledně udělení koncese k tomuto výčepu platí tatáž ustanovení, jako pro výčep nápojů vůbec (§§ 3, 4, 5, cit. zák.) toliko s tím rozdílem, že ku přenesení hostinské živnosti záležející v poskytování noclehu cizincům, podávání pokrmů a kávy a dále živnosti cukrářské, v nichž výčep líhovin má význam toliko vedlejší, do jiné místnosti v téže obci není zapotřebí schválení živnostenského úřadu (§ 5 odst. 2 cit. z.). K prodeji líhovin v lahvích toho způsobu, že se láhve s líhovinami teprve při příchodu kupců v místnosti prodavačově uzavírají, oprávněn jest toliko ten, kdo má právo provozovati výčep nebo prodej líhovin v malém (výn. min. fin. ze dne 30. ledna 1885 č. 2648).

β) Zákon činí dále ve příčině výčepu pálených lihových nápojů rozdíl mezi živností hlavní a vedlejší. Za živnost vedlejší pokládá se výčep pálených nápojů lihových tenkrát, provozuje-li se toliko způsobem podružným t. j. toliko jako nutné příslušenství jiné živnosti hlavní a v poměru k této v rozměrech nepatrných, tak že dlužno míti za to, že dotyčný živnostník má pramen výživy výhradně neb aspoň v přední řadě ve své živnosti hlavní a výtěžek jeho z výčepu pálených nápojů lihových jest poměrně nepatrný (roz. spr. s. dv. ze dne 21. února 1889 č. 139, »Budwinski« č. 4525). Lze tudíž rozhodnouti otázku, zdali výčep pálených nápojů lihových jest pokládati za živnost vedlejší anebo zdali stojí v popředí před oprávněními jinými, jedině když byl stanoven rozsah výkonu jednotlivých oprávnění (roz. ze dne 8. dubna 1885 č. 932, sb. »Budwinski« č. 2490). Jestliže tudíž oprávnění pokrmy podávati vedle výčepu kořalky vůbec se nevykonává nebo měrou jen velice skrovnou, nelze mluvit o výčepu kořalky jako o živnosti vedlejší (roz. ze dne 10. února 1886 č. 67, sb. »Budwinski« č. 2865).

γ) Oprávnění k výčepu pálených nápojů lihových zahrnuje v sobě též právo čepovati všechny líhové nápoje, a sice bez rozdílu, zdali jsou páleny čili nic; neboť slovem »pálenka« nevyrozumívá se v obvyklém významu každý pálený líhový nápoj, jelikož ve smyslu § 16 živ. ř. pojem »pálení líhové nápoje« jest obecnější a tudíž kromě pálených i všechny ostatní líhové nápoje jsou v tomto oprávnění obsaženy (roz. spr. s. dv. ze dne 8. října 1886 č. 2550, sb. »Budwinski« č. 3198).

δ) Výčep rumu, ať se podává sám o sobě či jako přísada k čaji, jest podmíněn koncesí znějící na výčep pálených lihových nápojů; neboť, byť i bylo správně, že čaj náleží k podávání horkých nápojů, přece činí živn. řád výslovně rozdíl mezi výčepem horkých nápojů (§ 16 *f*) živ. ř.) a mezi výčepem pálených nápojů lihových (§ 16 *ad d*) živ. ř.). Byť i tedy čaj tvořil hlavní předmět výčepu a rum toliko podružně se podával jako přísada, musí přece ohledně rumu vyžádati se zvláštní koncese, poněvadž jinak by každý jiný výklad mohl vésti k obcházení zákona (roz. ze dne 6. července 1887 č. 1903, sb. »Budwinski« 3625). V souhlase s tímto rozhodnutím vydalo též ministerstvo vnitra společně s ministerstvem obchodu

na všechny politické zemské vlády nařízení, že podávání rumu nebo jiného lihového nápoje k čaji nebo kávě spadá pod výčep pálených lihových nápojů a tudíž předpokládá koncesi ve smyslu odst. *d)* § 16 zák. ze dne 15. března 1883 resp. oprávnění k výčepu pálených lihových nápojů, při čemž na tom nezáleží, zdali rum nebo jiný pálený nápoj lihový se s čajem nebo kávou smísí či podává-li se od nich odděleně; čajové ústavy působící jako ústavy dobročinné jsou však v příčině podávání rumu nebo jiného páleného nápoje lihového jako přísady k čaji nebo kávě od této povinnosti potud osvobozeny, pokud v pravdě účelům dobročinným slouží a tudíž jako ústavy dobročinné též od výdělkové daně jsou osvobozeny.

c) Výčep umělých vín a polovín (§ 16 *c)* živ. ř.). Umělá vína jsou nápoje vínu podobné, nebo nápoje vyrobené sice z hroznové šťávy avšak smísené s jinými látkami, jichž účelem není povahu vína zlepšiti nebo je trvalejším učiniti, nýbrž množství vinného výrobku zvětšiti (§ 1 zák. ze dne 21. června 1880 č. 120 ř. z.). Rozeznávají se tudíž výrobky vínu podobné, tedy vína umělá, připravovaná, bez hroznové šťávy ze směsi různých látek vínu napodobené (voda, vinný líc, cukr, vinný kámen a pod.) a výrobky víno obsahující — polovina, jež se připravují umělým rozmnožením moštu tím způsobem, že se k němu přidá vody nebo jiných látek způsobilých k docílení vinné chuti. Poněvadž však tyto nápoje mohou snadno ohrožovati lidské zdraví, jest výroba a prodej umělých vín a polovín podroben z důvodů zdravotní policie dozoru úřadů živnostenských, pročež výčep těchto nápojů jest též vázán zvláštními předpisy (§ 6 nař. ze dne 16. září 1880 č. 121 ř. z.). Vína umělá a polovina nesmí býti nikdy čepována pod označením, jakého se obvykle užívá o víně.

d) Podávání kávy, čaje, čokolády a jiných horkých nápojů v a občerstvení (§ 16 *f)* živ. ř.). K těmto občerstvením náleží též medovina (min. výt. ze dne 22. dubna 1885 č. 5135).

a) Sporna jest otázka, zdali výčepníci kořalky bez zvláštní koncese mohou připravovati a prodávati čaj, grog a podobné nápoje. Obchod. a živn. komora ve Štýrském Hradci se vyslovila o této otázce záporně a sice z toho důvodu, že podávání horkých nápojů od podávání pálených nápojů lihových se naprosto liší.

β) Naproti tomu nesluší řaditi výčep sodové vody pod tato zákonná ustanovení, poněvadž sodová voda ani jako umělá minerální voda ani jako prostředek k občerstvení nespadá pod ustanovení § 16 lit. *f)* živn. ř., jelikož se vyrábí z přirozené vody pramenité a studničné a jinakých přísad jako minerálních solí se při tom neužívá, a jelikož ohledně tohoto nápoje nepadají na váhu ona závažná hlediska policejní, jež byla rozhodna pro zařazení výčepnické živnosti mezi živnosti koncesované. Prodej a výčep sodové vody jest tudíž živností volnou.

e) Výčep vlastních výrobků majiteli vinic a zahrad nespadá pod ustanovení živ. řádu (uvoz. pat V *a)*), poněvadž výroba zemědělská a její vedlejší živnosti z ustanovení živ. řádu jsou vyňaty.

3. Dávka ze spotřeby:

a) Na venkově a v menších městech podléhají hostinští, výčepníci a majitelé kořalen jakož i osoby, které víno, vinný neb ovocný mošt čepují nebo prodej těchto nápojů v malém t. j. v nádobách pod 56 litrů provozují, dani ze spotřeby (§ 5 *b)* pat. o dani spotřební ze dne 25. května 1829 sb. z. pol. sv. 57 č. 74). Nápoje dani podrobené podléhají dani ze

spotřeby teprve při výčepu a jsou od daně osvobozeny, prodávají-li se ve velkém t. j. v sudech a sice mošt a víno v sudech nejméně po 1 vědru (56 litrů) (d. min. fin. ze dne 5. srpna 1829 č. 5847). Jestliže by však prodávač nápojů nebo výčepník prodával nápoje ve množství pod 1 vědro ze zásob, které nejsou určeny k prodeji v malém a které též nepodléhají úřední kontrole, budiž zapravena spotřební daň netoliko z množství v malém skutečně prodaného, nýbrž z celé přítomné zásoby nápojů tak, jako by zásoba resp. sklad určen byl k prodeji v malém (roz. min. fin. ze dne 11. září 1829 č. 6737). Řádový dům, který svým chovancům vedle stravy poskytuje na základě povinnosti smlouvou převzaté též víno ať již pravidelně nebo toliko občas v určité dny, podléhá ve příčině spotřeбенého množství vína dani ze spotřeby (roz. spr. s. dv. ze dne 25. května 1880 č. 990, sb. »Budwinski« č. 782) podobně jako osoby soukromé, kteréž svým stravníkům víno poskytují (d. dv. kom. ze dne 15. března 1830 č. 8264).

b) Pokud se týče daně z výčepu umělého vína a polovína, sluší uvést, že ten, kdo vyrábí umělé víno nebo polovíno pro prodej nebo výčep, jest povinen nejdéle do 4 neděl po zahájení živnosti u finančního úřadu první stolice o tom učiniti zákonné oznámení a podléhá tudíž rovněž dani ze spotřeby (§ 4 zák. ze dne 30. března 1882 č. 45 ř. z.).

c) Výčep a prodej pálených lihových nápojů v malém jest podroben zvláštní dávce (§ 2 zák. ze dne 23. června 1881). Základem pro vyměření této státní dávky jest množství obyvatelstva v místě, ve kterém se obchod provozuje a způsob obchodu (§ 9 cit. zák.). Tato dávka obnáší pololetně

1. v místech s obyvatelstvem včetně do 500 . . . 5 zl.;
2. v místech s obyvatelstvem přes 500 až včetně do 2000 . . . 10 zl.;
3. v místech s obyvatelstvem přes 2000 až včetně do 10.000 . . . 20 zl.;
4. v místech s obyvatelstvem přes 10.000 až včetně do 20.000 . . . 30 zl.;
5. v místech s obyvatelstvem přes 20.000 až včetně do 100.000 . . . 45 zl., a konečně
6. v místech s obyvatelstvem přes 100.000 . . . 50 zl. (§ 11 cit. zák.).

Výčep pálených lihových nápojů v Haliči a Bukovině, kdež dle nyní platných zákonů zemských podroben jest zvláštnímu poplatku z výčepu, podléhá pro dobu trvání těchto zvláštních dávek toliko polovici zmíněné daně (§ 12 cit. zák.). Dávku tuto lze zapravovati netoliko pololetně, nýbrž i celoročně předem (vým. min. fin. ze dne 28. června 1882 č. 19.305). Živnostníci, kteří provozují výčep pálených lihových nápojů toliko jako živnost vedlejší (noclehárny, obchody cukrářské a lahůdkářské), platí toliko 5. díl uvedených sazeb s tím obmezením, že nejvyšší míra daně nesmí přesahovati pátý díl daně výdělkové (§ 11 ad IV.). Hokynáři provozující výčep pálených nápojů lihových podléhají plné dávce ve smyslu § 11, poněvadž zvláštní výhody na tuto živnost se nevztahují (roz. ze dne 17. října 1882 č. 1952 sb. »Budwinski« č. 1529). O tom, zdali výčep pálených lihových nápojů sluší pokládati za živnost hlavní či vedlejší, rozhoduje úřad živnostenský v souhlase s úřadem finančním, aniž by byl vázán míněním jiných osob snad slyšených (roz. ze dne 10. ledna 1884 č. 52, sb. »Budwinski« č. 1981). Zaplacení dávky působí toliko pro místo, pro které pro-

vozování živnosti bylo ohlášeno (§ 15 cit. zák.). Jestliže se však v témže místě výčep pálených lihových nápojů přenesl do jiných místností, nemusí býti za běžící pololetí dávka znova placena; totéž platí i v tom případě, když nastala změna v osobě podnikatelově. V obou případech má však podnikatel, v druhém případě podnikatel, který živnost převzal, změnu před jejím provedením úřadu ohlásiti a poslední boletou o zaplacení dávky se vykázati. Zvláštní dávka budiž pak kromě toho zapravena za každé místo, v němž pálené lihové nápoje se podávají (§ 1 nař. ze dne 2. července 1881 č. 20.141 č. 74 ř. z.). Dozor nad těmito povinnostmi výčepníků vykonávají finanční úřady a sice v první řadě okresní finanční ředitelství (finanční inspektoři a vrchní finanční inspektoři), v Krajině a Korutanech finanční ředitelství. Bezprostředním dozorčím orgánem těchto finančních úřadů jest především c. k. finanční stráž (§ 5 cit. nař.).

Osvobozen jest od této dávky:

a) Výčep a prodej v malém pálených lihových nápojů ve vojenských táborech v poli a na cvičeních mimo budovy stále zřízené;

b) prodej pálených lihových nápojů v lékárnách ve formě léků lékařem nařízených;

c) výčep v pohorských noclehárnách.

4. Předpisy zdravotní policie.

a) Výčep vína a piva: Používati stříkaček v hostincích k občerstvení piva a vůbec užívati při výčepu piva měděných a mosazných kohoutků jest zapověděno (vyhl. česk. míst. ze dne 11. října 1885 č. 43 z. z.; míst. výn. pro Tyrolsko a Vorarlbersko ze dne 18. prosince 1856 č. 25 z. z.; výn. míst. hornorak. ze dne 21. září 1885 č. 14.507 č. 33 z. z.). Při výčepu vína a piva smí se užívati mosazných píp toliko za šetření obzvláštní čistoty (min. výn. ze dne 9. ledna 1866 č. 23.419). Používati (kroužkováním) zvětřelého nebo zkyslého piva jest zapověděno (d. dv. kanc. ze dne 29. července 1841 č. 17.204 sb. z. pol.). Užívati tlakostrojů při výčepu piva jest dovoleno toliko za jistých podmínek (min. nař. ze dne 1. března 1882, č. 29 ř. z.).

b) Umělá vína. Láhve s umělým vínem budtež opatřeny zevrubnými etiketami, z nichž musí býti patrné jméno a bydliště továrníka, jakož i že jest to víno umělé (dv. d. ze dne 15. dubna 1824 č. 1032).

c) Pálené nápoje lihové. Kořalka nesmí býti chována v nádobách měděných. Kořalka, kteráž přichází do prodeje, budiž čas od času zkoumána; tato zkouška budiž prováděna smísením kořalky s roztokem kyslíčnicku draselnatého (d. dv. kanc. ze dne 21. září 1835 č. 24.473).

5. Ustanovení trestní. Výčepníci, kteří nápoje připravují, falšují nebo kazí způsobem lidskému zdraví škodlivým, dopouštějí se přestupku, jenž se trestá zničením nápoje a pokutou od 100 do 500 zl., po případě i ztrátou živnosti (§§ 403, 404, 405 tr. z., §§ 672, 673 voj. tr. z.).

Dle osnovy nového trestního zákona má býti trestán vězením nebo pokutou až do 300 zl. nejen ten, kdo předměty lidské spotřeby způsobem lidskému zdraví škodlivým vyrábí a připravuje, nebo takové předměty lidskému zdraví škodlivé prodává nebo na prodej chová, nýbrž i ten — a v tom směru jde osnova mnohem dále než platný trestní zákon — kdo jedná proti předpisům ohledně takových předmětů v zájmu zdraví vydaným (§ 481 osnovy).